

กระบวนการบริการงานโลจิสติกส์ของผู้รับจัดการการขนส่งสินค้า
กับการพัฒนาสู่การเป็นผู้ให้บริการ โลจิสติกส์แบบบูรณาการ

วุฒิชัย ศรีบุญไทย

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการการขนส่งและโลจิสติกส์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
ธันวาคม 2549
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

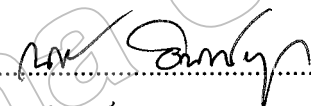
อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่างานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ วุฒิชัย ศรีบุญไทย จบนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการขนส่งและโลจิสติกส์
ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์

..... ประธาน
(ศาสตราจารย์ ดร.กมลชนก สุทธิวาตนฤพุมิ)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน
(ศาสตราจารย์ ดร.กมลชนก สุทธิวาตนฤพุมิ)

..... กรรมการ
(ดร. อนกร อินทร์พยุ่ง)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการขนส่งและโลจิสติกส์ ของ
มหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. ประทุม ม่วงมี)

วันที่ 30 เดือน ธันวาคม พ.ศ.2549

ประกาศคุณูปการ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยการได้รับความกรุณาในการให้คำปรึกษาแนะนำแนวทาง ที่ถูกต้อง และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องจากศาสตราจารย์ ดร.กมลชนก สุทธิวาทนฤพุดิ ประสานกรรมการที่ปรึกษางานนิพนธ์ ด้วยดีตลอดระยะเวลาในการดำเนินการจัดทำงานนิพนธ์ ฉบับนี้ ซึ่งผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา และเสียสละเวลาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบ ขอบพระคุณอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ดร.ณกร อินทร์พยุง กรรมการควบคุมมาตรฐานงานนิพนธ์ ที่ได้กรุณา ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของเนื้อหา

กราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาความรู้ ซึ่งผู้ศึกษาจะได้นำไปใช้ต่อไปในอนาคต ขอขอบคุณผู้ให้ข้อมูลทุกท่าน ที่ได้แสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการ ศึกษาวิเคราะห์ การศึกษาครั้งนี้จะสำเร็จลงไม่ได้หากขาดพระคุณจากมารดา ผู้ให้กำเนิด รวมถึง น้องชายกับบุตรชาย และเพื่อนๆ ที่ให้กำลังใจในการทำงาน ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณจากใจจริง

วุฒิชัย ศรีบุญไทย

47923944: สาขาวิชา: การจัดการการขนส่งและโลจิสติกส์; วท.ม. (การจัดการการขนส่งและโลจิสติกส์)

คำสำคัญ: ผู้รับจัดการการขนส่งสินค้า/ ผู้ให้บริการ โลจิสติกส์แบบบูรณาการ

วุฒิชัย ศรีบุญไทย: กระบวนการบริการงานโลจิสติกส์ของผู้รับจัดการการขนส่งสินค้ากับการพัฒนาสู่การเป็นผู้ให้บริการ โลจิสติกส์แบบบูรณาการ (THE DEVELOPMENT OF FREIGHT FORWARDER LOGISTICS SERVICES FOR INTEGRATED LOGISTICS SERVICES PROVIDER) อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์: กมลชนก สุทธิวาทนฤพุด, Ph.D. 70 หน้า. ปี พ.ศ. 2549.

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาถึงโครงข่ายงานการให้บริการของผู้รับจัดการการขนส่งสินค้าที่มีการให้บริการในประเทศไทยทั้งกิจการที่เป็นของคนไทยกับกิจการร่วมทุนกับต่างชาติ เพื่อชี้ให้เห็นว่ามีโครงข่ายการให้บริการในรูปแบบใด และมาทำการวิเคราะห์กับโครงข่ายการให้บริการของผู้ให้บริการ โลจิสติกส์แบบบูรณาการ เพื่อศึกษาแนวทางและวิธีการที่จะทำการพัฒนาโครงข่ายงานการให้บริการเพื่อพัฒนาสู่การเป็นผู้ให้บริการ โลจิสติกส์แบบบูรณาการ

47923944: MAJOR: TRANSPORT AND LOGISTICS MANAGEMENT;
M.Sc. (TRANSPORT AND LOGISTICS MANAGEMENT)

KEYWORDS: FREIGHT FORWARDER/ INTEGRATED LOGISTICS SERVICES
PROVIDER

WUTHICHAIR SRIBUNTHAI: THE DEVELOPMENT OF FREIGHT FORWARDER
LOGISTICS SERVICES FOR INTEGRATED LOGISTICS SERVICES PROVIDER.

ADVISOR: KAMOLCHANOK SUTHIWARTNARUEPUT, Ph.D. 70 P. 2006.

This research is to study the service networks of Freight Forwarders in Thailand, both Thai-owned-companies and joint-venture with foreign companies. Their service networks are explored and their potentials to be the integrated logistics services provider is analyzed. The results suggest how and which way to develop the service networks to be the integrated logistics services providers.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย.....	1
วัตถุประสงค์ของงานวิจัย	1
ข้อสมมติฐาน.....	1
วิธีการดำเนินการวิจัย.....	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	3
คำจำกัดความของผู้รับจัดการการขนส่งสินค้า.....	4
คำจำกัดความของผู้ให้บริการโลจิสติกส์แบบบูรณาการ	7
ความหมายและคำจำกัดความของกิจกรรม Outsourcing ด้านโลจิสติกส์	9
รูปแบบกิจกรรมของผู้ให้บริการโลจิสติกส์แบบบูรณาการ	15
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19
3 ระเบียบวิธีการดำเนินการวิจัย.....	21
วิธีการศึกษา.....	21
กลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา.....	21
วิธีวิเคราะห์ข้อมูล	22
4 ผลการศึกษา.....	23
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปในกลุ่มตัวอย่างของผู้รับจัดการการขนส่งสินค้าและผู้กรอก	
แบบสอบถามที่ปฏิบัติหน้าที่ในองค์กรนั้น	23
ส่วนที่ 2 ข้อมูลของงานที่ผู้รับจัดการการขนส่งสินค้าที่มีการให้บริการในปัจจุบัน	
ไม่มีการให้บริการและที่จะให้บริการในอนาคต.....	25

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นของผู้กรอกแบบสอบถามที่จะทำการพัฒนาองค์กรสู่การเป็นผู้ให้บริการ โลจิสติกส์แบบบูรณาการและวิธีการที่เลือก	34
5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	39
บทสรุป.....	39
ข้อเสนอแนะ.....	43
บรรณานุกรม	45
ภาคผนวก.....	47
ประวัติย่อของผู้วิจัย	70

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2-1 แสดงการเปรียบเทียบโครงข่ายงานการให้บริการของผู้รับจัดการการขนส่งสินค้ากับ ผู้ให้บริการโลจิสติกส์แบบบูรณาการ โดยใช้ (x) แสดงในช่องตาราง งานบริการของ ผู้รับจัดการการขนส่งสินค้า, งานบริการของ 3PL และ งานบริการของ 4PL ที่มี เครือข่ายงานการให้บริการครอบคลุมอยู่.....	17
ภาคผนวก 1 แสดงผลของข้อมูลของคำถามข้อแรกเรื่องระยะเวลาที่ผู้กรอกแบบสอบถาม ปฏิบัติงานในองค์กร	48
ภาคผนวก 2 แสดงผลของข้อมูลของคำถามข้อที่ 2 เรื่องตำแหน่งงานในองค์กรของ ผู้กรอกแบบสอบถาม	48
ภาคผนวก 3 แสดงผลของข้อมูลของคำถามข้อที่ 3 จำนวนพนักงานในองค์กร.....	49
ภาคผนวก 4 แสดงผลของข้อมูลของคำถามข้อที่ 4 เรื่องตลาดการให้บริการที่มี ความชำนาญเรียงตามลำดับคะแนนจากน้อยไปมาก.....	49
ภาคผนวก 5 แสดงผลของข้อมูลของคำถามข้อที่ 5 เรื่องของการได้รับ ISO Certificated ขององค์กร	49
ภาคผนวก 6 แสดงผลของข้อมูลของคำถามข้อที่ 6 เรื่องขององค์กรเป็นบริษัทฯ ที่ร่วมทุนกับต่างประเทศ หรือเป็นกิจการของคนไทย	50
ภาคผนวก 7 แสดงผลของข้อมูลของคำถามข้อที่ 7 เรื่องทุนจดทะเบียนขององค์กร.....	50
ภาคผนวก 8 แสดงผลของข้อมูลของคำถามข้อที่ 8 เรื่องของโครงข่ายการให้บริการ ครอบคลุมทั่วโลกหรือไม่และสำนักงานในภูมิภาคต่าง ๆ เป็นกลุ่มบริษัท เดียวกัน หรือ Joint Venture	50
ภาคผนวก 9 แสดงผลของข้อมูลของคำถามข้อที่ 9 เรื่องของสินค้าที่มีความชำนาญ ในการจัดการการขนส่งสินค้า.....	51
ภาคผนวก 10 แสดงผลข้อมูลในกลุ่มรายงานของการให้บริการของกลุ่มคำถาม A. การจัดการและการบริหารการขนส่ง เรื่องงานจัดเตรียมหีบห่อ เพื่อการขนส่ง.....	52
ภาคผนวก 11 แสดงผลข้อมูลในกลุ่มรายงานของการให้บริการของกลุ่มคำถาม A. การจัดการและการบริหารการขนส่ง เรื่องงานบริการขนส่งสินค้า จากโรงงานมายังคลังสินค้าหรือท่าเรือที่ทำการส่งออก	52

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
ภาคผนวก 12 แสดงผลข้อมูลในกลุ่มรายงานของการให้บริการของกลุ่มคำถาม	
A. การจัดการและการบริหารการขนส่ง เรื่องงานบริการขนส่งสินค้า จากท่าเรือ, ท่าอากาศยานที่นำเข้าสู่ไปที่ลูกค้า.....	53
ภาคผนวก 13 แสดงผลข้อมูลในกลุ่มรายงานของการให้บริการของกลุ่มคำถาม	
A. การจัดการและการบริหารการขนส่ง เรื่องงานบริการจัดการขนส่งสินค้า ทางทะเล ทางอากาศ หรือ รูปแบบอื่น	53
ภาคผนวก 14 แสดงผลข้อมูลในกลุ่มรายงานของการให้บริการของกลุ่มคำถาม	
A. การจัดการและการบริหารการขนส่ง เรื่องงาน ด้านการควบคุมการขนส่ง ภายในประเทศอย่างครบวงจร	54
ภาคผนวก 15 แสดงผลข้อมูลในกลุ่มรายงานของการให้บริการของกลุ่มคำถาม	
A. การจัดการและการบริหารการขนส่ง เรื่องงาน ด้านการควบคุมการขนส่ง นอกประเทศอย่างครบวงจร	54
ภาคผนวก 16 แสดงผลข้อมูลในกลุ่มรายงานของการให้บริการของกลุ่มคำถาม	
A. การจัดการและการบริหารการขนส่ง เรื่องงานด้านการวางแผนเส้นทาง และโครงข่ายการขนส่งที่เหมาะสม	55
ภาคผนวก 17 แสดงผลข้อมูลในกลุ่มรายงานของการให้บริการของกลุ่มคำถาม	
A. การจัดการและการบริหารการขนส่ง เรื่องงานด้านการบริหารจัดการรับ ขนถ่ายพร้อมกระจายสินค้าเร่งด่วน	55
ภาคผนวก 18 แสดงผลข้อมูลในกลุ่มรายงานของการให้บริการของกลุ่มคำถาม	
B. งานด้านเอกสาร เรื่องงานด้านเอกสารและพิธีการศุลกากร	56
ภาคผนวก 19 แสดงผลข้อมูลในกลุ่มรายงานของการให้บริการของกลุ่มคำถาม	
B. งานด้านเอกสาร เรื่องงานการออกเอกสารใบตราส่งทั้งขาเข้าและขาออก....	56
ภาคผนวก 20 แสดงผลข้อมูลในกลุ่มรายงานของการให้บริการของกลุ่มคำถาม	
B. งานด้านเอกสาร เรื่องงานด้านการทำประกันภัยสินค้า.....	57
ภาคผนวก 21 แสดงผลข้อมูลในกลุ่มรายงานของการให้บริการของกลุ่มคำถาม	
B. งานด้านเอกสาร เรื่องงานเอกสารทุกกรณีที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวข้องทุกกรณีทั้งส่งออกและนำเข้า	57

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
ภาคผนวก 22 แสดงผลข้อมูลในกลุ่มรายงานของการให้บริการของกลุ่มคำถาม C. งานด้านการจัดการและบริหารคลังสินค้า เรื่องงานคลังสินค้า และการเก็บรักษาสินค้าตามคำสั่งลูกค้า.....	58
ภาคผนวก 23 แสดงผลข้อมูลในกลุ่มรายงานของการให้บริการของกลุ่มคำถาม C. งานด้านการจัดการและบริหารคลังสินค้า เรื่องงานด้านรวบรวมสินค้า (Freight Consolidation) และ การกระจายสินค้า (Distribution)	58
ภาคผนวก 24 แสดงผลข้อมูลในกลุ่มรายงานของการให้บริการของกลุ่มคำถาม C. งานด้านการจัดการและบริหารคลังสินค้า เรื่องงานด้านการเป็นจุดพัก และถ่ายเปลี่ยนสินค้า (Cross-Docking).....	59
ภาคผนวก 25 แสดงผลข้อมูลในกลุ่มรายงานของการให้บริการของกลุ่มคำถาม C. งานด้านการจัดการและบริหารคลังสินค้า เรื่องงานด้านการรับขน และจัดการหีบห่อ (Pick & Pack).....	59
ภาคผนวก 26 แสดงผลข้อมูลในกลุ่มรายงานของการให้บริการของกลุ่มคำถาม C. งานด้านการจัดการและบริหารคลังสินค้า เรื่องงานด้าน Re-Labeling และ Re-Packing.....	60
ภาคผนวก 27 แสดงผลข้อมูลในกลุ่มรายงานของการให้บริการของกลุ่มคำถาม C. งานด้านการจัดการและบริหารคลังสินค้า เรื่องงานด้านการประกอบ ผลิตภัณฑ์ Product Assembly/ Sub Assembly	60
ภาคผนวก 28 แสดงผลข้อมูลในกลุ่มรายงานของการให้บริการของกลุ่มคำถาม C. งานด้านการจัดการและบริหารคลังสินค้า เรื่องงานด้านการบริหาร และจัดการอะไหล่ (Spare Parts Management).....	61
ภาคผนวก 29 แสดงผลข้อมูลในกลุ่มรายงานของการให้บริการของกลุ่มคำถาม C. งานด้านการจัดการและบริหารคลังสินค้า เรื่องงานด้านการจัดส่งคืน ผลิตภัณฑ์ (Product Return).....	61
ภาคผนวก 30 แสดงผลข้อมูลในกลุ่มรายงานของการให้บริการของกลุ่มคำถาม C. งานด้านการจัดการและบริหารคลังสินค้า เรื่องงานด้านการจัดการ พัสดุคงคลัง (Inventory Management).....	62

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
ภาคผนวก 31 แสดงผลข้อมูลในกลุ่มรายงานของการให้บริการของกลุ่มคำถาม C. งานด้านการจัดการและบริหารคลังสินค้า เรื่องงานด้านการเติมเต็ม การจัดซื้อให้ลูกค้า (Order Fulfillment).....	62
ภาคผนวก 32 แสดงผลข้อมูลในกลุ่มรายงานของการให้บริการของกลุ่มคำถาม D. งานด้าน Information Technology เรื่องงานด้านการจัดการและบริการ การวางแผนการขนส่งแบบบูรณาการ โดยใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ	63
ภาคผนวก 33 แสดงผลข้อมูลในกลุ่มรายงานของการให้บริการของกลุ่มคำถาม D. งานด้าน Information Technology เรื่องงานด้าน Demand & Supply Forecasting	64
ภาคผนวก 34 แสดงผลข้อมูลในกลุ่มรายงานของการให้บริการของกลุ่มคำถาม D.งานด้าน Information Technology เรื่องการใช้เทคโนโลยี RFID ในกระบวนการขนส่ง และคลังสินค้า.....	64
ภาคผนวก 35 แสดงผลข้อมูลในกลุ่มรายงานของการให้บริการของกลุ่มคำถาม D. งานด้าน Information Technology เรื่องการให้บริการ Electronic Commerce.....	65
ภาคผนวก 36 แสดงผลข้อมูลในกลุ่มรายงานของการให้บริการของกลุ่มคำถาม E. งานด้าน Financial Services เรื่องงานด้าน Vender Managed Inventory.....	65
ภาคผนวก 37 แสดงผลข้อมูลในกลุ่มรายงานของการให้บริการของกลุ่มคำถาม E. งานด้าน Financial Services เรื่องงานด้าน Inventory Financial.....	66
ภาคผนวก 38 แสดงผลข้อมูลและเหตุผลที่จะต้องการพัฒนาองค์กรสู่การเป็นผู้ให้บริการ โลจิสติกส์แบบบูรณาการ จำนวน 76 ราย.....	67
ภาคผนวก 39 แสดงผลข้อมูลกลยุทธ์ที่องค์กรจะเลือกที่จะพัฒนาองค์กรสู่การเป็น ผู้ให้บริการ โลจิสติกส์แบบบูรณาการ โดยแบ่งเป็นข้อมูลของกิจการเป็นกิจการ ของคนไทย กับกลุ่มกิจการที่เป็นการรวมทุนกับต่างชาติ ที่แยกเป็นกลุ่มของ เอเชีย กับชาติที่เหลือ.....	68
ภาคผนวก 40 แสดงผลข้อมูลและเหตุผลที่ไม่ต้องการพัฒนาองค์กรสู่การเป็นผู้ให้บริการ โลจิสติกส์แบบบูรณาการ จำนวน 24 ราย เป็นกิจการของคนไทยทั้งหมด	69

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2-1 แสดง Levels of Logistics Outsourcing.....	10
2-2 แสดงให้เห็นถึงระยะเวลาและการพัฒนาการใช้ Outsource ด้านการให้บริการ Logistics และ Networks	11
2-3 แสดงการแบ่งกิจกรรมด้าน Outsourcing Logistics ของ Berglund et al.	11
2-4 แสดงให้เห็นถึงวิวัฒนาการของการใช้ Outsourcing Logistics ที่เริ่มจาก In-House Logistics ไปสู่รูปแบบต่าง ๆ ใน Outsourcing Models.....	12
2-5 แสดงให้เห็นถึงการแบ่งลักษณะแผนงานและแนวโน้มของผู้ให้บริการ โลจิสติกส์ แบบบูรณาการ ในประเทศออสเตรเลีย	14
2-6 แสดงให้เห็นถึงการแบ่งลักษณะการแยกตามขอบข่ายงานการให้บริการของผู้ให้บริการ โลจิสติกส์แบบบูรณาการ	16
4-1 แสดงงานและจำนวนผู้รับจัดการการขนส่งสินค้าส่วนมากมีการให้บริการในปัจจุบัน	28
4-2 แสดงงานและจำนวนผู้รับจัดการการขนส่งสินค้า ส่วนมากไม่มีการให้บริการในปัจจุบัน	31
4-3 แสดงงานและจำนวนผู้รับจัดการการขนส่งสินค้า ส่วนมากที่มีแนวโน้มที่จะให้บริการในอนาคต	33
4-4 แสดงผลรวมของความคิดเห็นที่จะทำการพัฒนาองค์กรสู่การเป็นผู้ให้บริการ โลจิสติกส์แบบบูรณาการ	34
4-5 แสดงผลรวมเหตุผลที่องค์กรต้องการพัฒนาสู่การเป็นผู้ให้บริการ โลจิสติกส์แบบบูรณาการ.....	36
4-6 แสดงผลรวมการเลือกกลยุทธ์ที่องค์กรจะพัฒนาสู่การเป็นผู้ให้บริการ โลจิสติกส์แบบบูรณาการ	37
4-7 แสดงผลรวมเหตุผลขององค์กรที่ไม่ต้องการพัฒนาเป็นผู้ให้บริการ โลจิสติกส์แบบบูรณาการ.....	38